

I

(Információ)

TANÁCS

6/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2004. november 15-én elfogadva

a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, ...-i 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) elfogadása céljából

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/C 38 E/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés 153. cikke (1) bekezdése és (3) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy a Közösség a Szerződés 95. cikke alapján elfogadott intézkedések révén hozzájárul a magas szintű fogyasztóvédelem eléréséhez.
- (2) A Szerződés 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben biztosított az áruk és a szolgáltatások szabad mozgása, valamint a letelepedés szabadsága. A belső határok nélküli térségben a határon átnyúló tevékenységek előmozdításához létfontosságú a tisztességes kereskedelmi gyakorlatok fejlődése.

⁽¹⁾ HL C 108., 2004.30.04., 81. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i véleménye (HL C 104. E, 2004.4.30.), a Tanács 2004. november 15-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

- (3) A tagállamoknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló jogszabályai feltűnő eltéréseket mutatnak, ami a verseny jelentős torzulását eredményezheti, és akadályokat keletkeztethet a belső piac zökkenőmentes működésében. A reklám területén a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló, 1984. szeptember 10-i 84/450/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾ meghatározza a megtévesztő reklámra vonatkozó jogszabályok harmonizálásának minimumkövetelményeit, azonban nem akadályozza a tagállamokat olyan rendelkezések fenntartásában vagy elfogadásában, amelyek a fogyasztók átfogóbb védelmét biztosítják. Következésképpen a tagállamoknak a megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezési jelentős eltéréseket mutatnak.

- (4) Ezek az eltérések bizonytalanságot idéznek elő abban a tekintetben, hogy milyen nemzeti szabályokat kell alkalmazni a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra, valamint számos, az üzleti vállalkozásokat és a fogyasztókat érintő korlátot teremtenek. Ezek a korlátok növelik a belső piac nyújtotta szabadságok gyakorlásának költségeit az üzleti vállalkozások számára, különösen amikor határon átnyúló marketingtevékenységet, reklámkampányokat és eladásösztönzést kívánnak folytatni. Ezek a korlátozások továbbá elbizonytalanítják a fogyasztókat saját jogaikkal kapcsolatosan, és megingatják a belső piacba vetett bizalmukat.

- (5) Az egységes, közösségi szintű szabályok hiánya miatt a szolgáltatások és termékek határon átnyúló szabad mozgása vagy a letelepedés szabadsága útjában álló akadályok indokoltak lehetnek az Európai Közösségek

⁽³⁾ HL L 250., 1984.9.19., 17. o. A 97/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 290., 1997.10.23., 18. o.) módosított irányelv.

- Bíróságának ítélkezési gyakorlata alapján, amennyiben azok elismert közérdekű célok védelmét szolgálják, és arányosak ezekkel a célokkal. Tekintetbe véve a Szerződésben, valamint a másodlagos közösségi jogban a szabad mozgásra vonatkozóan meghatározott közösségi célkitűzéseket, valamint a Bizottság kereskedelmi kommunikációval kapcsolatos politikája szerint, amelyet „A belső piacon megvalósuló kereskedelmi kommunikációról szóló zöld könyv folytatása” című bizottsági közlemény ismertet, ezeket az akadályokat meg kell szüntetni. Ezek az akadályok csak a közösségi szintű, a fogyasztóvédelem magasabb szintjét létrehozó egységes szabályokkal, továbbá az egyes jogi fogalmaknak a belső piac megfelelő működéséhez szükséges mértékű közösségi szintű tisztázásával és a jogbiztonság követelményének betartásával szüntethetők meg.
- (6) Ez az irányelv ezért közelíti a tagállamoknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó jogszabályait, ideértve a fogyasztók gazdasági érdekeit közvetlenül sértő tisztességtelen reklámokat, amelyek ezáltal közvetett módon sértik a jogszerűen eljáró versenytársak gazdasági érdekeit is. Az arányosság elvével összhangban ez az irányelv védi a fogyasztókat az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok következményeitől, amennyiben ezek jelentősek, de elismeri, hogy egyes esetekben a fogyasztókra gyakorolt hatás elhanyagolható. Ez az irányelv nem vonatkozik a kizárólag a versenytársak gazdasági érdekeit sértő vagy a kereskedők közötti ügyletekhez kapcsolódó tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló nemzeti jogszabályokra, és nem is érinti azokat; a tagállamok – amennyiben úgy kívánják – a szubsidiaritás elvének teljes körű figyelembevételével és a közösségi joggal összhangban továbbra is maguk szabályozhatják ezeket a gyakorlatokat. Ez az irányelv szintén nem vonatkozik az üzleti vállalkozásokat megtevésztő, de a fogyasztókat nem megtévesztő reklámról és az összehasonlító reklámról szóló 84/450/EGK irányelv rendelkezéseire, és nem is érinti azokat. Nem érinti továbbá az olyan elfogadott reklám- és piaci értékesítési gyakorlatokat, mint a jogszerű termékelhelyezés, a márkák megkülönböztetése vagy olyan ösztönzések felajánlása, amelyek jogszerűen befolyásolhatják a fogyasztók termékekről kialakított képét, és tájékozott döntéshozatali képességük megsértése nélkül befolyásolhatják a magatartásukat.
- (7) Ez az irányelv a fogyasztóknak a termékekkel kapcsolatos üzleti döntéseit közvetlenül befolyásoló kereskedelmi gyakorlatokkal foglalkozik. Nem foglalkozik ugyanakkor az elsődlegesen más célok érdekében alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokkal, ideértve például a befektetőkhöz intézett kereskedelmi kommunikációt, úgymint az éves jelentéseket és a vállalkozások írott reklámanyagait. Nem foglalkozik az ízléshez és illemhez kapcsolódó jogi követelményekkel, hiszen azok a tagállamok körében nagymértékű változatosságot mutatnak. Bizonyos kereskedelmi gyakorlatok, mint például az utcai kereskedelmi célú megszólítás, a tagállamokban kulturális okok miatt nemkívánatosak lehetnek. Ennek megfelelően a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy saját területükön ízlés és illem okán – a közösségi joggal összhangban – továbbra is betilthassanak egyes kereskedelmi gyakorlatokat, akkor is, ha azok nem korlátozzák a fogyasztó választási szabadságát.
- (8) Ez az irányelv közvetlenül védi a fogyasztó gazdasági érdekeit az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól. Ezáltal közvetetten védi a jogszerűen eljáró üzleti vállalkozásokat is az ezen irányelvet be nem tartó versenytársaiktól, így biztosítva a tisztességes versenyt az általa összehangolt területeken. Természetesen léteznek más, olyan kereskedelmi gyakorlatok, amelyek a fogyasztókat ugyan nem károsítják, de a versenytársakat és az üzleti vállalkozásokat, mint ügyfeleket károsíthatják. A Bizottságnak gondosan meg kell vizsgálnia a közösségi fellépés szükségességét az ezen irányelv szabályozási körén kívül eső tisztességtelen verseny területén, és szükség esetén jogalkotási javaslatot kell tennie a tisztességtelen verseny ezen egyéb vonatkozásainak szabályozására.
- (9) Ez az irányelv nem érinti a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat károsultjai által indított egyéni kereseteket. Nem érinti továbbá a szerződések jogára, a szellemi tulajdonjogokra, a termékek egészségi és biztonsági jellemzőire, valamint a letelepedés feltételeire és az engedélyezési rendszerekre vonatkozó közösségi és nemzeti szabályokat, ideértve azokat a szabályokat, amelyek – a közösségi joggal összhangban – a szerencsejáték-tevékenységekre vonatkoznak, valamint nem érinti a közösségi versenyszabályokat és az ezek végrehajtására vonatkozó nemzeti rendelkezéseket. A tagállamoknak így lehetőségük nyílik a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme okán arra, hogy például az alkohol, a dohánytermékek vagy a gyógyszerek tekintetében a kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó korlátozásokat és tilalmakat a saját területükön, a kereskedő fő tevékenységi helyétől függetlenül fenntartsanak vagy bevezessenek. A pénzügyi szolgáltatások és az ingatlanulajdon – összetettségük miatt és a bennük rejlő komoly kockázatok miatt – részletes előírásokat tesznek szükségessé, beleértve a kereskedőkre vonatkozó pozitív kötelezettségeket. Ezért a pénzügyi szolgáltatások és az ingatlanulajdon területén ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a fogyasztók gazdasági érdekeinek védelmében meghaladják ezen irányelv rendelkezéseit. A nemesfém cikkek nemesfém tartalmának tanúsítását és jelzését nem kívánatos ebben az irányelvben szabályozni.
- (10) Biztosítani kell az ezen irányelv és a hatályos közösségi jog közötti összhangot, különösen akkor, amikor egyes különös ágazatokra a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó, részletes rendelkezéseket kell alkalmazni. Ezért ez az irányelv módosítja a 84/450/EGK irányelvet, a távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1997. május 20-i 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾, a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló, 1998. május 19-i 98/27/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽²⁾ és a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló,

⁽¹⁾ HL L 144., 1997.6.4., 19. o. A 2002/65/EK irányelvvél (HL L 271., 2002.10.9., 16. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 166., 1998.6.11., 51. o. A legutóbb a 2002/65/EK irányelvvél módosított irányelv.

2002. szeptember 23-i 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾. Ennek megfelelően ezt az irányelvet csak abban az esetben kell alkalmazni, ha nincsenek olyan különös közösségi jogi rendelkezések, amelyek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok sajátos vonatkozásait szabályozzák, úgymint a tájékoztatási követelményeket és a tájékoztatás fogyasztók felé történő megjelenítésének módjára vonatkozó szabályokat. Ez az irányelv biztosítja a fogyasztók védelmét abban az esetben, ha közösségi szinten nincs külön ágazati jogszabály, és megtiltja, hogy a termékek természetére vonatkozóan a kereskedők téves benyomást keltsenek. Ez különösen fontos a fogyasztók számára magas kockázatot jelentő összetett termékek, úgymint bizonyos pénzügyi szolgáltatási termékek esetén. Ez az irányelv ennél fogva kiegészíti a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő kereskedelmi gyakorlatokra alkalmazandó közösségi vívmányokat.

- (11) Az ezen irányelv révén a nemzeti rendelkezések közelítésében elért nagymértékű konvergencia megteremti a fogyasztóvédelem egységesen magas szintjét. Ez az irányelv létrehozza a fogyasztók gazdasági magatartását torzító tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok egységes, általános tilalmát. Egyúttal szabályokat határoz meg közösségi szinten jelenleg nem szabályozott agresszív kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozóan is.
- (12) A harmonizáció jelentős mértékben növeli jogbiztonságot mind a fogyasztók, mind az üzleti vállalkozások számára. Mind a fogyasztók, mind az üzleti vállalkozások világosan meghatározott jogi koncepción alapuló, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat az EU egész területén szabályozó egységes szabályozási keretre támaszkodhatnak. Ennek hatása az lesz, hogy fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó szabályok sokféleségéből származó korlátok megszűnnek és fennáll a belső piac megvalósításának lehetősége.
- (13) A Közösség céljainak a belső piaci korlátok megszüntetése útján történő elérése érdekében szükséges a tagállamok meglévő, egymástól eltérő általános jogszabályi kikötéseit és jogi alapelveit felváltani. Az ezen irányelv által bevezetett egységes, közösségi szintű általános tilalmat ennek megfelelően a fogyasztók gazdasági magatartását torzító tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra kell alkalmazni. A fogyasztói bizalom növelése érdekében az általános tilalomnak egyenlő mértékben kell vonatkoznia azon tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra, amelyek a kereskedő és a fogyasztó közötti bármilyen szerződéses kapcsolaton kívül, vagy a szerződés megkötését követően és annak teljesítése alatt merülnek fel. Az általános tilalom megállapítása a legszélesebb körben elterjedt kétféle kereskedelmi gyakorlatra – nevezetesen a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokra és az agresszív kereskedelmi gyakorlatokra – vonatkozó szabályok útján történik.

- (14) Kívánatos, hogy a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok fogalma magában foglalja azokat a gyakorlatokat, beleértve a megtévesztő reklámot is, amelyek a megtévesztésen keresztül megakadályozzák a fogyasztót a tájékozott és ezáltal eredményes választásban. A megtévesztő reklámra vonatkozó tagállami jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban ezen irányelv a megtévesztő gyakorlatok megtévesztő tevékenységekre és megtévesztő mulasztásokra osztja. A mulasztások tekintetében ez az irányelv meghatározott számú, kulcsfontosságú információt határoz meg, amelyre a fogyasztónak szüksége van a tájékozott, ügyleti döntés meghozatalához. Az ilyen információkat nem kell minden reklámban közölni, csak akkor, ha a kereskedő vásárlásra tesz felhívást, amelynek fogalmát ezen irányelv világosan meghatározza. Az ezen irányelvben előírt teljes harmonizáció nem zárja ki, hogy a tagállamok a nemzeti jogban bizonyos termékek – mint például a gyűjtemények darabjai vagy az elektronikus készülékek – főbb tulajdonságait meghatározzák, amelyek tekintetében a mulasztás jelentősnek minősülne vásárlásra való felhívás esetén. Ennek az irányelvnek nem célja a más termékekhez hasonló kivitelezésű termékek eladásösztönzésének tilalma révén a fogyasztók választási lehetőségének csökkentése, kivéve ha ez a hasonlóság összezavarja a fogyasztót a termék kereskedelmi eredetét illetően, és ezáltal megtévesztő. Ez az irányelv nem sértheti a meglévő közösségi jogot, amely a kereskedelmi gyakorlatok területén a fogyasztók védelmét illetően kifejezetten a tagállamok hatáskörébe utalja a számos szabályozói lehetőség közötti választást. Ezen irányelv különösképpen nem sérti az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK irányelv⁽²⁾ 13. cikkének (3) bekezdését.

- (15) Amennyiben a közösségi jog a kereskedelmi kommunikáció, a reklám és a marketing vonatkozásában tájékoztatási követelményeket határoz meg, ezen irányelv értelmében ezt a tájékoztatást jelentősnek kell tekinteni. A tagállamok megtarthatják vagy kiegészíthetik a szerződések jogához és a szerződések jogából fakadó következményekhez kapcsolódó tájékoztatási követelményeket, amennyiben ezt a meglévő közösségi jogi eszközökben található minimumkikötések megengedik. A II. melléklet tartalmazza a közösségi vívmányokban található ilyen tájékoztatási követelmények nem teljes körű felsorolását. Tekintettel az ezen irányelv által bevezetett teljes harmonizációra, csak a közösségi jog által megkívánt tájékoztatást kell jelentősnek tekinteni a 7. cikk (5) bekezdésének alkalmazásában. Amennyiben a tagállamok a közösségi jog által meghatározottakon felül további tájékoztatási követelményeket vezettek be minimumkövetelményekre vonatkozó záradékok alapján, a kiegészítő tájékoztatás elmulasztása nem minősül az ezen irányelv értelmében vett megtévesztő mulasztásnak. Ezzel szemben a tagállamok – amennyiben a közösségi jog minimumkikötései ezt megengedik – a közösségi joggal összhangban szigorúbb rendelkezéseket tarthatnak fenn vagy vezethetnek be a fogyasztók egyéni szerződéses jogainak magasabb szintű védelme érdekében.

⁽¹⁾ HL L 271., 2002.10.9., 16. o.

⁽²⁾ HL L 201., 2002.7.31., 37. o.

- (16) Az agresszív kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó rendelkezések kiterjednek a fogyasztók választási szabadságát jelentősen korlátozó gyakorlatokra. Ilyenek a zaklatást, kényszerítést – ideértve a fizikai erőszakot – alkalmazó gyakorlatok, és a nem megengedett befolyásolás is.
- (17) A fokozottabb jogbiztonság érdekében kívánatos meghatározni azokat a kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek minden körülmények között tisztességtelenek. Ezért az I. melléklet minden ilyen gyakorlatot tartalmaz. Kizárólag ezek azok a kereskedelmi gyakorlatok, amelyeket az 5–9. cikk rendelkezései szerint történő eseti vizsgálat nélkül is tisztességtelennek kell tekinteni.
- (18) Helyénvaló minden fogyasztó védelme a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal szemben; ugyanakkor a 84/450/EGK irányelv elfogadása óta a Bíróság szükségesnek tartotta a reklámra vonatkozó ítélkezési gyakorlatában a feltételezett, tipikus fogyasztóra gyakorolt hatás megvizsgálását. Az arányosság elvével összhangban és az abban foglalt védelem hatékony alkalmazása érdekében ez az irányelv a Bíróság által értelmezett átlagfogyasztót veszi viszonyítási alapul, ugyanakkor rendelkezik azon fogyasztók kihasználásának megakadályozásáról, akik tulajdonságaik alapján különösen kiszolgáltatottak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatoknak. Amennyiben egy kereskedelmi gyakorlat célzottan egy bizonyos fogyasztói csoportra – például a gyermekekre – irányul, kívánatos, hogy a csoport átlagtagja szempontjából megvizsgálják a kereskedelmi gyakorlat hatását. Az átlagfogyasztókra vonatkozó vizsgálata nem statisztikai alapú vizsgálat. A nemzeti bíróságok és hatóságok – a Bíróság esetjogának figyelembevételével – saját mérlegelési jogkörükben határozzák meg az átlagfogyasztónak egy adott esetben tanúsított jellegzetes viselkedését.
- (19) Amennyiben bizonyos tulajdonságok – mint a kor, fizikai vagy szellemi fogyatékoság vagy hiszékenység – a fogyasztókat különösen kiszolgáltatottá teszik a kereskedelmi gyakorlatokkal vagy az azok alapjául szolgáló termékekkel szemben, és valószínűsíthetően a gyakorlat csak e fogyasztók gazdasági magatartását torzítja a kereskedő által ésszerűen előre látható módon, helyénvaló őket megfelelő védelemben részesíteni a gyakorlatnak az adott csoport átlagtagja szemszögéből történő vizsgálata révén.
- (20) Helyénvaló lehetőséget teremteni a magatartási kódexek számára, amelyek segítségével a kereskedők hatékonyan alkalmazhatják ezen irányelv alapelveit egyes gazdasági területeken. Azokban az ágazatokban, amelyekben kötelező különös követelmények vonatkoznak a kereskedők magatartására, ágazatokban helyénvaló, hogy e követelményekből az adott ágazatban a szakmai gondosságra vonatkozó követelmények is nyilvánvalóak legyenek. A nemzeti vagy közösségi szinten a magatartási kódex felelőse által gyakorolt, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat felszámolását célzó ellenőrzés szükségtelemné teheti a közigazgatási vagy bírói intézkedést, ezért azt ösztönözni kell. A magas szintű fogyasztóvédelem elérése érdekében a fogyasztói szervezetek tájékoztatást kaphatnak a magatartási kódexekre vonatkozó tervekről, és bevonhatók azok kidolgozásába.
- (21) A nemzeti jog értelmében az ügyben jogosan érdekeltnek tekintendő személyeknek vagy szervezeteknek jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani annak érdekében, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal szemben eljárást kezdeményezhessenek olyan bíróság, vagy közigazgatási hatóság előtt, amely rendelkezik hatáskörrel a panaszok elbírálására vagy megfelelő bírósági eljárások kezdeményezésére. A bizonyítási terhet ugyan a nemzeti jog határozza meg, mégis helyénvaló a bíróságoknak és a közigazgatási hatóságoknak lehetőséget adni arra, hogy a kereskedőtől bizonyíték szolgáltatását követeljék meg az általuk előterjesztett tényszerű követelések megalapozottságára vonatkozóan.
- (22) Szükséges, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek megsértése esetén a tagállamok szankciókat határozzanak meg, és biztosítsák azok végrehajtását. Ezen szankcióknak hatékonyan, arányosan és visszatartó erejűnek kell lenniük.
- (23) Mivel ezen irányelv célkitűzéseit – nevezetesen a belső piac működésének a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó nemzeti jogszabályok jelentette akadályainak felszámolását és a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének biztosítását a tagállamok a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseik közelítése által nem tudják kielégítő mértékben megvalósítani, hanem azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban. Az arányosság – ugyanezen cikkben megfogalmazott – elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg a belső piaci korlátok felszámolásához és a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének eléréséhez szükséges mértéket.
- (24) Helyénvaló ezen irányelv felülvizsgálata annak biztosítására, hogy a belső piaci korlátok felszámolása megtörténjen és a magas szintű fogyasztóvédelem megvalósuljon. A felülvizsgálat a Bizottságnak az ezen irányelv módosítására vonatkozó javaslatát eredményezheti, amely magában foglalhatja a 3. cikk (5) bekezdésében említett eltérés korlátozott kiterjesztését és/vagy egyéb fogyasztóvédelmi jogszabályok módosítását, amelyek tükrözik a Bizottságnak a fogyasztói politikai stratégiában a meglévő közösségi vívmányok felülvizsgálatára vonatkozóan vállalt kötelezettségeit a fogyasztóvédelem magas közösségi szintjének elérése érdekében.

(25) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelmet fordít különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elvekre,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Célkitűzés

Ennek az irányelvnek az a célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez, valamint, hogy a tagállamoknak a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítése révén magas szintű fogyasztóvédelmet valósítson meg.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „fogyasztó”: az a természetes személy, aki az ezen irányelv szabályozási körébe tartozó kereskedelmi gyakorlatok során kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységén kívül eső célok érdekében jár el;
- b) „kereskedő”: az a természetes vagy jogi személy, aki illetve amely az ezen irányelv szabályozási körébe tartozó kereskedelmi gyakorlatok során kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el, valamint aki a kereskedő nevében vagy javára jár el;
- c) „termék”: az áru vagy szolgáltatás, ideértve az ingatlantulajdont, valamint a jogokat és kötelezettségeket is;
- d) „az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai”: (a továbbiakban: kereskedelmi gyakorlatok) a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítés, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásöszttönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával;
- e) „fogyasztók gazdasági magatartásának jelentős torzítása”: a kereskedelmi gyakorlat olyan célból történő alkalmazása, hogy érzékelhető módon rontsa a fogyasztó tájékozott döntés meghozatalára való képességét, és ezáltal olyan üzleti döntés meghozatalára ösztönzi a fogyasztót, amelyet egyébként nem hozott volna meg;
- f) „magatartási kódex”: az a megállapodás vagy – nem tagállami törvény, rendelet vagy közigazgatási rendelkezés által előírt – szabálygyűjtés, amely meghatározza azon kereskedők magatartását, akik egy vagy több sajátos kereskedelmi gyakorlat vagy üzletág vonatkozásában e kódexet magukra nézve kötelezőnek ismerik el;

g) „a magatartási kódex felelőse”: az a jogalany, ideértve a kereskedőt vagy kereskedők csoportját is, aki, illetve amely felelős a magatartási kódex kidolgozásáért és felülvizsgálataért és/vagy e kódex azon személyek általi betartásának nyomon követéséért, akik azt magukra nézve kötelezőnek ismerik el;

h) „szakmai gondosság”: a szakismeret és a gondosság azon szintje, amely ésszerűen elvárható a kereskedőtől a fogyasztóval szemben, és amely arányban áll a becsületes piaci gyakorlattal és/vagy a jóhiszeműség általános alapelveivel a kereskedő tevékenységi körében;

i) „felhívás vásárlásra”: a termék tulajdonságait és árát az alkalmazott kereskedelmi kommunikációs eszköznek megfelelően feltüntető kereskedelmi kommunikáció, amely ezáltal lehetővé teszi a fogyasztó számára a vásárlást;

j) „nem megengedett befolyásolás”: a fogyasztóval szembeni hatalmi helyzet kihasználása nyomásgyakorlásra, akár fizikai erőszak alkalmazása vagy azzal való fenyegetés nélkül oly módon, amely jelentősen korlátozza a fogyasztónak a tájékozott döntés meghozatalára való képességét;

k) „üzleti döntés”: a fogyasztó által arra vonatkozóan hozott döntés, hogy vásároljon-e, és ha vásárol, akkor hogyan és milyen feltételek mellett, egy összegben vagy részletekben fizessen-e, a terméket megtartsa vagy elidegenítse, a termékkel kapcsolatos szerződéses jogát gyakorolja, valamint hogy a fogyasztó a cselekvés vagy a cselekvéstől való tartózkodás mellett döntsön;

l) a „szabályozott szakma”: olyan szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja, amelyhez való jogosultság, illetve amelynek gyakorlása vagy gyakorlásának valamely formája közvetlenül vagy közvetve, törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések értelmében különleges szakmai képesítéshez kötött.

3. cikk

Hatály

(1) Ezt az irányelvet az üzleti vállalkozásoknak a termékhez kapcsolódó kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően és azt követően, valamint a lebonyolítás során, a fogyasztókkal szemben folytatott, az 5. cikkben meghatározott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatára kell alkalmazni.

(2) Ez az irányelv nem érinti a szerződések jogát és különösen a szerződés érvényességére, létrejöttére és joghatásaira vonatkozó szabályokat.

(3) Ez az irányelv nem érinti a termékek egészségi és biztonsági vonatkozásaira alkalmazandó közösségi vagy nemzeti szabályokat.

(4) Az ezen irányelv és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok különös vonatkozásait szabályozó egyéb közösségi szabályok közötti összeütközés esetén az utóbbiak az irányadók; és e különös vonatkozások tekintetében azokat kell alkalmazni.

(5) A ...-ot (*) követő hat év folyamán az ezen irányelv által közelített területen a tagállamok alkalmazhatják azon nemzeti jogszabályokat, amelyek megszorítóbbak és szigorúbbak ezen irányelvnél, és amelyek minimális harmonizációs kikötéseket tartalmazó irányelveket hajtanak végre. Ezeknek a rendelkezéseknek jelentőseknek kell lenniük ahhoz, hogy biztosítsák a fogyasztóknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni megfelelő védelmét, és arányban kell állniuk ezzel az elérendő céllal. A 18. cikkben említett felülvizsgálat adott esetben magában foglalhat egy olyan javaslatot is, hogy ezt az eltérést további, korlátozott időtartamra meghosszabbítsák.

(6) A tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az (5) bekezdés alapján alkalmazott nemzeti jogszabályairól.

(7) Ez az irányelv nem érinti a bíróságok joghatóságára vonatkozó szabályokat.

(8) Ez az irányelv nem érinti a letelepedésre vagy az engedélyezési rendszerekre vonatkozó feltételeket, a köteleességteljesítéssel kapcsolatos magatartási kódexeket vagy a szabályozott szakmákra vonatkozó egyéb, a szakemberek magas szintű szakmai integritása megőrzése érdekében előírt különleges szabályokat, amelyeket a tagállamok a közösségi joggal összhangban megállapíthatnak.

(9) A 2002/65/EK irányelvben meghatározott „pénzügyi szolgáltatások”-ra és az ingatlanokra vonatkozóan a tagállamok megállapíthatnak olyan követelményeket, amelyek megszorítóbbak vagy szigorúbbak ezen irányelvnél az általa közelített területen.

(10) Ez az irányelv nem vonatkozik a tagállamoknak a nemesfém cikkek nemesfém tartalmának tanúsítására és jelzésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek alkalmazására.

4. cikk

Belső piac

A tagállamok nem korlátozhatják sem a szolgáltatások nyújtásának szabadságát, sem az áruk szabad mozgását az ezen irányelv által közelített területekhez tartozó okok miatt.

2. FEJEZET

TISZTESSÉGTLEN KERESKEDELMI GYAKORLATOK

5. cikk

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma

(1) Tilos tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat alkalmazni.

(2) A kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen, amennyiben:

a) ellentétes a szakmai gondosság követelményeivel; és

(*) Az ezen irányelv hatálybalépését követő huszonnegy hónap leteltét követően.

b) a termékkel kapcsolatban jelentősen torzítja vagy torzíthatja azon átlagfogyasztónak a gazdasági magatartását, akihez eljut vagy aki a címzettje, illetve – amennyiben a kereskedelmi gyakorlat egy bizonyos fogyasztói csoportra irányul – a csoport átlagtagjának a gazdasági magatartását.

(3) Azon kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek általában érintik a fogyasztókat, de valószínűsíthetően csak a fogyasztóknak egy, e kereskedelmi gyakorlattal vagy az annak alapjául szolgáló termékkel szemben szellemi vagy fizikai fogyatékoságuk, koruk vagy hiszékenységiük miatt különösen kiszolgáltatott csoportjának gazdasági magatartását torzítják jelentősen – és oly módon, hogy azt a kereskedőnek ésszerűen előre kellene látnia –, az adott csoport átlagtagja szempontjából kell értékelni. Ez nem érinti azokat a megszokott és jogszerű reklámtevékenységeket, amelyek túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentéseket alkalmaznak.

(4) Különösen tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amely:

a) a 6. és 7. cikkben meghatározott módon megtévesztő; vagy

b) a 8. és 9. cikkben meghatározott módon agresszív.

(5) Az I. melléklet tartalmazza azoknak a kereskedelmi gyakorlatoknak a felsorolását, amelyek minden körülmények között tisztességtelennek minősülnek.

1. SZAKASZ

MEGTÉVESZTŐ KERESKEDELMI GYAKORLATOK

6. cikk

Megtévesztő tevékenységek

(1) Megtévesztőnek minősül a kereskedelmi gyakorlat, amennyiben hamis információt tartalmaz, és ezáltal valótlan, vagy bármilyen módon – ideértve a megjelenítés valamennyi körülményét – félrevezeti vagy félrevezetheti az átlagfogyasztót még akkor is, ha az információ az alábbi elemek közül egy vagy több tekintetében tényszerűen helytálló, és feltéve bármelyik esetben, hogy arra készíti vagy készítheti a fogyasztót, hogy olyan ügyleti döntést hozzon, amelyet egyébként nem hozott volna meg:

a) a termék létezése vagy természete;

b) a termék lényeges tulajdonságai, úgymint a hozzáférhetőség, az előnyök, a kockázatok, a kivitelezés, az összetétel, a tartozékok, az ügyfélszolgálat és a panaszkezelés, a gyártás vagy szolgáltatás módszere és időpontja, a szállítás, az adott célra való alkalmasság, a használat, a mennyiség, a leírás, a földrajzi vagy kereskedelmi eredet vagy a használatától várható eredmények, illetve a termékmenet végrehajtott vizsgálat vagy ellenőrzés eredménye és főbb jellemzői;

- c) a kereskedő kötelezettségvállalásainak mértéke, a kereskedelmi gyakorlat indítékai és az értékesítési folyamat természete, közvetlen vagy közvetett szponzorálásra, illetve a kereskedő vagy a termék jóváhagyására vonatkozó bármely kijelentés vagy jelzés;
- d) az ár vagy az ár kiszámításának módja, vagy különleges árkedvezmény megléte;
- e) valamely szolgáltatás, alkatrész, csere vagy javítás szükségessége;
- f) a kereskedő vagy képviselőjének személye, sajátosságai és jogai, úgymint személyazonossága és vagyona, képesítései, jogállása, engedélye, társulása vagy kapcsolata, illetve ipari, kereskedelmi vagy szellemi tulajdonjogai, valamint díjai és kitüntetései;
- g) a fogyasztó jogai vagy azon kockázatok, amelyekkel szembeüthet.

(2) Megtévésztnak minősül a kereskedelmi gyakorlat akkor is, ha az tényszerű összefüggésében, sajátosságaira és körülményeire figyelemmel, az átlagfogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, és amely magában foglalja a következőket:

- a) a termék marketingje, ideértve az összehasonlító reklámot, amely annak bármely más termékkel, védjeggyel, kereskedelmi névvel vagy egy versenytárs bármely más megkülönböztető jelzésével történő összetévesztését eredményezi;
- b) a kereskedő által a magára nézve kötelezőnek elismert magatartási kódexben szereplő kötelezettségvállalások be nem tartása, amennyiben:
  - i. a kötelezettségvállalás nem csak szándék, hanem egyértelmű, ellenőrizhető elkötelezettség; és
  - ii. a kereskedő a kereskedelmi gyakorlat során jelzi, hogy rá nézve a kódex kötelező.

7. cikk

Megtévésztné mulasztások

(1) Megtévésztné minősül az a kereskedelmi gyakorlat, amely a ténybeli körülmények alapján – figyelembe véve annak valamennyi jellemzőjét és feltételét, valamint kommunikációs eszközeinek korlátait is –, az átlagfogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges jelentős információkat hagy ki, és ezáltal – a körülményektől függően – ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

(2) Megtévésztné mulasztásnak minősül az is, ha a kereskedő az (1) bekezdésben jelentős információt hallgat el, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, illetve ha nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki.

(3) Amennyiben a kereskedelmi gyakorlatban alkalmazott kommunikációs használt eszköz térbeli vagy időbeli akadályokat támaszt, ezen akadályokat, illetve minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedő annak érdekében tett, hogy az infor-

mációt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak eldöntésekor, hogy fennállt-e mulasztás a tájékoztatás tekintetében.

(4) Vásárlásra való felhívás esetén az alábbiakra vonatkozó információ minősül jelentősnek, amennyiben az a körülményekből nem tűnik ki:

- a) a termék lényeges tulajdonságai, a tájékoztatási eszköznek és a terméknek megfelelő mértékben;
- b) a kereskedő postai címe és azonosítási adatai, úgymint kereskedői neve, illetve, adott esetben, annak a kereskedőnek postai címe és azonosítási adatai, akinek a nevében eljár;
- c) az adóval növelt ár, vagy – amennyiben a termék jellegéből adódóan az árat nem lehet előre ésszerűen kiszámítani – az ár kiszámításának módja, valamint adott esetben az összes fuvardíj, szállítási vagy postaköltség, illetve, amennyiben e költségeket nem lehet ésszerűen előre kiszámítani, annak a ténynek a feltüntetése, hogy esetlegesen további költségek merülhetnek fel;
- d) a fizetés, a szállítás és a teljesítés feltételei, valamint a panaszok kezelésének módja, amennyiben azok eltérnek a szakmai gondosság által támasztott követelményektől;
- e) a visszalépési, valamint az elállási vagy felmondási jogot biztosító termékek, és ügyletek esetén ezen jog megléte.

(5) Jelentősnek minősülnek továbbá a közösségi jog által megállapított, a reklámot és a marketinget is magukban foglaló kereskedelmi kommunikációra vonatkozó tájékoztatási követelmények, amelyek nem teljes körű felsorolását a II. melléklet tartalmazza.

2. SZAKASZ

AGRESSZÍV KERESKEDELMI GYAKORLATOK

8. cikk

Agresszív kereskedelmi gyakorlatok

Agresszívnek minősül az a kereskedelmi gyakorlat, amely ténybeli összefüggésében – figyelembe véve valamennyi jellemzőjét és körülményét –, zaklatás, kényszerítés, ideértve a fizikai erőszak alkalmazását is, illetve nem megengedett befolyásolás útján ténylegesen vagy valószínűsíthetően jelentősen korlátozza az átlagfogyasztónak a termékkel kapcsolatos választási szabadságát vagy magatartását, s ezáltal ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

9. cikk

Zaklatás, kényszerítés és nem megengedett befolyásolás alkalmazása

Annak meghatározásakor, hogy egy kereskedelmi gyakorlat alkalmaz-e zaklatást, kényszerítést –beleértve a fizikai erőszakot is –, illetve nem megengedett befolyásolást, a következőket kell figyelembe venni:

- a) időzítése, helye, jellege és alkalmazásának időtartama;

- b) fenyegető vagy gyalázkodó szóhasználat vagy magatartás;
- c) bármely, a kereskedő által ismert konkrét szerencsétlenség vagy a fogyasztó ítélőképességét súlyosan korlátozó körülmény kihasználása, amelyet a kereskedő a fogyasztó termékkel kapcsolatos döntésének befolyásolása céljából tesz;
- d) bármely súlyos vagy aránytalan, nem szerződéses akadály, amelyet a kereskedő támaszt, amikor a fogyasztó a szerződés jogaival kíván élni, beleértve a szerződés megszüntetésének, illetve egy másik termékhez vagy másik kereskedőhöz való áttérésnek a jogát;
- e) bármely jogellenes cselekmény megtételével való fenyegetés.

3. FEJEZET

MAGATARTÁSI KÓDEXEK

10. cikk

Magatartási kódexek

Ez az irányelv nem zárja ki azt, hogy – a tagállamok esetleges támogatása mellett – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat a magatartási kódexek felelősei ellenőrizzék, valamint hogy a 11. cikkben említett személyek vagy szervezetek az ilyen testületekhez forduljanak, amennyiben az ilyen testületek előtti eljárások a szóban forgó cikkben említett bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárások mellett rendelkezésre állnak.

4. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok a fogyasztók érdekében biztosítják a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére, valamint az ezen irányelv rendelkezéseinek betartására alkalmas megfelelő és hatékony eszközöket.

Ezek az eszközök magukban foglalják azokat a jogi rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik azoknak a személyeknek vagy szervezeteknek – a versenytársakat is beleértve –, amelyeknek a nemzeti jog alapján jogos érdekük fűződik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdéséhez, hogy:

- bírósághoz forduljanak az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok miatt, és/vagy
- az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat ügyében olyan közigazgatási hatóság előtt eljárást indítsanak, amely hatáskörrel rendelkezik a panaszok elbírálására, vagy megfelelő bírósági eljárás kezdeményezésére.

Az egyes tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy ezen jogorvoslati eszközök közül melyik álljon rendelkezésre, illetve

hogy lehetővé tegyék-e a bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok számára, hogy a panaszok intézéséhez az egyéb meglévő eljárások előzetes lefolytatását követeljék meg, beleértve azokat is, amelyeket a 10. cikk említ. E jogorvoslati eszközök attól függetlenül rendelkezésre állnak, hogy az érintett fogyasztók abban a tagállamban vannak-e, amelyben a kereskedő üzleti tevékenységét folytatja vagy egy másik tagállamban.

Az egyes tagállamok dönthetik el, hogy:

- e jogorvoslati eszközök egyenként vagy együttesen alkalmazhatók-e ugyanannak a gazdasági ágazatnak több kereskedőjével szemben, és
- e jogorvoslati eszközök alkalmazhatók-e a magatartási kódex felelőseivel szemben, amennyiben az adott kódex a jogi előírások be nem tartására ösztönöz.

(2) Az (1) bekezdésben említett jogi rendelkezések szerint a tagállamok a bíróságokra vagy a közigazgatási hatóságokra ruházhatják azokat a hatásköröket, amelyek felhatalmazzák azokat arra, hogy olyan esetekben, amikor ezeket az intézkedéseket szükségesnek ítélik, figyelembe véve az összes felmerülő érdeket, és különösen a közérdeket:

- elrendeljék a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok megszüntetését, vagy megindítsák az ilyen gyakorlatok megszüntetésének elrendeléséhez szükséges megfelelő bírósági eljárást, vagy
- amennyiben a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat még nem valósult meg, de alkalmazása hamarosan bekövetkezhet, elrendeljék a tervezett gyakorlat megtiltását vagy megindítsák a gyakorlat megtiltásának elrendeléséhez szükséges megfelelő bírósági eljárást,

akár a tényleges veszteségre vagy kárra, illetve a kereskedő részéről felmerülő szándékra vagy gondatlanságra utaló bizonyíték hiányában is.

A tagállamok ezenfelül gondoskodnak arról is, hogy az első albekezdésben említett intézkedéseket gyorsított eljárás keretében hozzák meg:

- ideiglenes, vagy
- végleges hatállyal,

azzal, hogy a tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy a két lehetőség közül melyiket választják.

A tagállamok a bíróságokra vagy a közigazgatási hatóságokra olyan hatásköröket is ruházhatnak, amelyek felhatalmazzák azokat arra, hogy – az olyan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tartós hatásának kiküszöbölése céljából, amelynek megszüntetését jogerős határozat már elrendelte –:

- elrendeljék a határozat teljes vagy részleges közzétételét, az általuk megfelelőnek ítélt formában,
- ezenfelül elrendeljék egy helyesbítő nyilatkozat közzétételét.

(3) Az (1) bekezdésben említett közigazgatási hatóságok:

- a) összetételének olyannak kell lennie, hogy ne férhessen kétség pártatlanságukhoz;
- b) megfelelő hatáskörrel kell rendelkezniük a panaszokat elbíráló határozataik betartásának hatékony ellenőrzésére és érvényesítésére;
- c) határozatait általában indokolni kell.

Amikor a (2) bekezdésben említett hatásköröket egy közigazgatási hatóság gyakorolja kizárólagosan, a határozatokat minden esetben indokolni kell. Ebben az esetben biztosítani kell a közigazgatási hatóság hatásköre helytelen vagy indokolatlan gyakorlása, vagy a hatáskör gyakorlásának helytelen vagy indokolatlan elmulasztása bírósági felülvizsgálatának lehetőségét.

12. cikk

Bíróságok és közigazgatási hatóságok: követelések bizonyítása

A tagállamok bíróságokra vagy közigazgatási hatóságokra ruházzák azokat a hatásköröket, amelyek a 11. cikkben biztosított polgári vagy közigazgatási eljárásokban azokat felhatalmazzzák arra, hogy:

- a) elrendeljük, hogy a kereskedő bizonyítékot szolgáltatson a kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos tényállítások helyességéről, amennyiben a kereskedő és az eljárásban részt vevő bármely másik fél jogos érdekeit tekintetbe véve az adott eset körülményei alapján ennek megkövetelése helyénvalónak tűnik; és
- b) a tényállításokat ne tekintsék megalapozottnak, amennyiben az a) pontnak megfelelően megkövetelt bizonyítékot nem szolgáltatják, vagy azt a bíróság vagy a közigazgatási hatóság elégtelennek ítéli.

13. cikk

Szankciók

A tagállamok szankciókat állapítanak meg az ezen irányelv átültetéseként elfogadott nemzeti rendelkezések megsértésének esetére, és meghoznak minden szükséges intézkedést e szankciók végrehajtásának biztosítására. Ezeknek a szankcióknak hatékonyan, arányosan és visszatartó erejűnek kell lenniük.

14. cikk

A 84/450/EGK irányelv módosításai

A 84/450/EGK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

Ezen irányelv célja, hogy a kereskedőket megvédje a megtévesztő reklámmal és annak tisztességtelen következményeivel szemben, valamint hogy megállapítsa azokat a feltételeket, amelyek mellett az összehasonlító reklám megengedett.”

2. A 2. cikkben

– a 3. pont helyébe a következő lép:

„3. »kereskedő«: az a természetes vagy jogi személy, aki illetve amely kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el, valamint aki a kereskedő nevében vagy javára jár el.”

– A cikk a következő ponttal egészül ki:

„4. »a magatartási kódex felelőse«: az a jogalany, ideértve a kereskedőt vagy kereskedők csoportját is, aki illetve amely felelős a magatartási kódex kidolgozásáért és felülvizsgálatáért és/vagy e kódex azon személyek általi betartásának nyomon követéséért, akik azt magukra nézve kötelezőnek ismerik el.”

3. A 3a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3a. cikk

(1) Az összehasonlítás tekintetében az összehasonlító reklám a következő feltételek teljesülése esetén megengedett:

- a) ezen irányelv 2. cikkének (2) bekezdése, 3. cikke és 7. cikkének (1) bekezdése, vagy a belső piacon a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) (*) 6. és 7. cikke értelmében nem megtévesztő;
- b) azonos szükségleteket kielégítő vagy azonos rendeltetésű árukat vagy szolgáltatásokat hasonlít össze;
- c) tárgyilagosan hasonlítja össze ezen áruk és szolgáltatások egy vagy több jelentős, lényeges, ellenőrizhető és jellemző tulajdonságát, amelybe az ár is beletartozhat;
- d) nem rontja vagy becsmerli valamely versenytárs védjegyének, kereskedelmi nevének, más megkülönböztető jelzéseinek, áruinak, szolgáltatásainak, tevékenységeinek vagy körülményeinek a hírét;
- e) eredetmegjelöléssel rendelkező termékeknel minden esetben azonos megjelölésű termékekre vonatkozik;

(*) Ezen irányelv.

- f) nem használja ki tisztességtelen módon valamely versenytárs védjegyének, kereskedelmi nevének vagy egyéb megkülönböztető jelzéseinek vagy a versenytárs termékek eredetmegjelölésének a hírnevét;
- g) az árut vagy szolgáltatást nem egy védett védjeggyel vagy védett kereskedelmi névvel ellátott áru vagy szolgáltatás utánzataként vagy másolataként mutatja be;
- h) nem idézi elő a piacon a kereskedőknek, a reklámozónak és versenytársának, vagy a reklámozó és versenytárs védjegyének, kereskedelmi nevének, egyéb megkülönböztető jelzéseinek, áruinak vagy szolgáltatásainak az összetévesztését.

(*) HL L ...”

4. A 4. cikk (1) bekezdése helyébe a következő bekezdés lép:

„(1) A tagállamok a kereskedők és a versenytársak érdekében biztosítják a megtévesztő reklám leküzdésére és az összehasonlító reklámra vonatkozó rendelkezések betartására alkalmas megfelelő és hatékony eszközöket. Ezek az eszközök magukban foglalják azokat a jogi rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik azon személyek vagy szervezetek számára, amelyeknek a nemzeti jog alapján jogos érdekük fűződik a megtévesztő reklám megtiltásához vagy az összehasonlító reklám szabályozásához, hogy

- a) bírósághoz forduljanak az ilyen reklám miatt; vagy
- b) az ilyen reklám ügyében olyan közigazgatási hatóság előtt eljárást indítsanak, amely hatáskörrel rendelkezik a panaszok elbírálására, vagy megfelelő bírósági eljárás kezdeményezésére.

Az egyes tagállamokra tartozik annak eldöntése, hogy ezen jogorvoslati eszközök közül melyik álljon rendelkezésre, illetve lehetővé tegyék-e a bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok számára, hogy a panaszok intézéséhez megköveteljék az egyéb meglévő eljárások előzetes lefolytatását, beleértve azokat is, amelyeket az 5. cikk említ.

Az egyes tagállamok dönthetik el, hogy:

- a) e jogorvoslati eszközök egyenként vagy együttesen alkalmazhatók-e ugyanannak a gazdasági ágazatnak több kereskedőjével szemben; és
- b) e jogorvoslati eszközök alkalmazhatók-e a magatartási kódex felelősségével szemben, amennyiben az adott kódex nem ösztönöz a jogi előírások betartására.”

5. A 7. cikk (1) bekezdése helyébe a következő bekezdés lép:

„(1) Ez az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy olyan rendelkezéseket tartsanak fenn vagy fogadjanak el, amelyek a megtévesztő reklám tekintetében a kereskedők és versenytársak számára átfogóbb védelmet biztosítanak.”

15. cikk

A 97/7/EK és a 2002/65/EK irányelv módosításai

1. A 97/7/EK irányelv 9. cikke helyébe a következő szöveg lép:

„9. cikk

Nem kért értékesítés

A nem kért értékesítésnek az üzleti vállalkozások által a belső piacon a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (*) (*) megállapított tilalmára tekintettel a tagállamok meghozzák a szükséges rendelkezéseket a fogyasztó minden ellenszolgáltatás alóli mentesítése érdekében, azokban az esetekben, amelyekben a fogyasztó számára a fogyasztó kérése nélkül szállítanak árut, illetve nyújtanak szolgáltatást, mivel a válasz hiánya nem eredményez elfogadást.

(*) HL L ...”

2. A 2002/65/EK irányelv 9. cikke helyébe a következő szöveg lép:

„9. cikk

A nem kért értékesítésnek a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (*) (*) megállapított tilalma miatt, valamint a távollevők között kötött szerződések hallgatólagos megújítására vonatkozó tagállami jogszabályok sérelme nélkül, amennyiben az ilyen szabályok megengedik a hallgatólagos megújítást, a tagállamok meghozzák azokat a rendelkezéseket, amelyek mentesítik a fogyasztót minden kötelezettség alól a nem kezdeményezett szolgáltatások tekintetében, mivel a válasz hiánya nem eredményez elfogadást.

(*) HL L ...”

16. cikk

A 98/27/EK irányelv és a 2006/2004/EK rendelet módosítása

1. A 98/27/EK irányelv mellékletének 1. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„1. A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) (HL L ...).”

(*) Ezen irányelv.

2. A fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről („Rendelet a fogyasztóvédelmi együttműködésről”) szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK rendelet⁽¹⁾ melléklete a következő ponttal egészül ki:

„15. A belső piacon az üzleti vállalkozások a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv^(*) (HL L ...).”

17. cikk

Tájékoztatás

A tagállamok meghozzák a megfelelő rendelkezéseket, hogy a fogyasztókat tájékoztassák az ezen irányelvet a belső jogukba átültető nemzeti jogszabályokról, és adott esetben arra ösztönzik a kereskedőket és a magatartási kódexek felelőseit, hogy tájékoztassák a fogyasztókat a magatartási kódexükről.

18. cikk

Felülvizsgálat

(1) A(z) ... (*) négy éven belül a Bizottság átfogó jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv, különösen annak 4. cikke és I. melléklete alkalmazásáról, valamint a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos közösségi jog további harmonizációjának és egyszerűsítésének alkalmazási köréről, illetve a 3. cikk (5) bekezdésére tekintettel bármely olyan, közösségi szinten megteendő intézkedésről, amelynek célja a fogyasztóvédelem megfelelő szintjének fenntartása. A jelentéshez szükség esetén az ezen irányelv vagy a közösségi jog más vonatkozó részének felülvizsgálatára irányuló javaslatot kell csatolni.

(2) Az Európai Parlament és a Tanács törekszik arra, hogy – a Szerződésnek megfelelően – az (1) bekezdés értelmében benyújtott bármely bizottsági javaslat előterjesztését követő két éven belül eljárjon.

19. cikk

Átvétel a nemzeti jogba

A tagállamok ... (*) elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ...-ig megfeleljenek. A tagállamok erről, valamint bármely további módosításról haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamok ... (**) alkalmazzák ezeket a rendelkezéseket. Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivataltos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napját követő napon lép hatályba.

21. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

⁽¹⁾ HL L 364., 2004.12.9., 1. o.

^(*) Ezen irányelv.

^(*) Az ezen irányelv hatálybalépését követő huszonnégy hónap leteltével.

^(**) Az ezen irányelv hatálybalépését követő harminc hónap leteltével.

I. MELLÉKLET

MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT TISZTESSÉGTELENNEK MINŐSÜLŐ KERESKEDELMI GYAKORLATOK**Megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok**

1. Annak valótlan állítása, hogy a kereskedő a magatartási kódex aláírója.
2. Bizalmi jegy, minőségi jegy vagy annak megfelelő jelzés megjelenítése a szükséges engedély nélkül.
3. Annak valótlan állítása, hogy egy magatartási kódexet valamely közjogi vagy egyéb szervezet jóváhagyott.
4. Annak valótlan állítása, hogy egy terméket valamely közjogi vagy magánszervezet elismert, jóváhagyott vagy engedélyezett, vagy pedig az ilyen állítás az elismerési, jóváhagyási és engedélyezési feltételeknek való megfelelés nélkül.
5. Termékek adott áron való megvásárlására történő felhívás, a kereskedő azon megalapozott feltételezésének elhallgatásával, hogy azokat vagy az azokat helyettesítő termékeket a kínált áron, a termék és az ajánlati ár figyelembevételével ésszerű időtartamon belül és mennyiségben nem fogja tudni sem leszállítani, sem más kereskedőtől beszerezni (csalogató reklám).
6. Egy termék adott áron történő megvásárlására való felhívás, majd:
  - a) a reklámozott termék fogyasztóknak való bemutatásának visszautasítása; vagy
  - b) a termékre vonatkozó rendelés felvételének vagy a termék ésszerű időben való szállításának visszautasítása; vagy
  - c) a termék egy hibás példányának bemutatása,egy másik termék eladásösztönzésének a szándékával (bait-and-switch reklám).
7. A fogyasztók azonnali döntéshozatalra kényszerítésének céljából hamisan annak állítása, hogy a termék csak nagyon korlátozott ideig kapható, s ezáltal a fogyasztók megfosztása a tájékozott döntéshez szükséges időtől és alkalomtól.
8. Értékesítés utáni szolgáltatás biztosításának vállalása a fogyasztók részére úgy, hogy őket az ügylet megkötése előtt a kereskedő nem azon tagállam hivatalos nyelvén tájékoztatta az elérhetőségéről, amelyben letelepedett, majd ezután a szolgáltatást csak egy másik nyelven teszi hozzáférhetővé, anélkül hogy a fogyasztót erről világosan tájékoztatná, még mielőtt ő az ügylet mellett döntene.
9. Annak valótlan állítása, vagy olyan benyomás keltése, hogy a termék jogszerűen forgalmazható.
10. A fogyasztók törvényes jogára vonatkozóan olyan látszat keltése, mintha az a kereskedő ajánlatának sajátossága lenne.
11. Az írott és elektronikus sajtóban szerkesztői tartalom használata a termék eladásösztönzésére, amikor a kereskedő fizetett az eladásösztönzésért, ez azonban a fogyasztó számára nem derül ki világosan a tartalomból, a képekből vagy a hangokból („advertorial”, szerkesztői reklám). Ez nem érinti a 89/552/EGK tanácsi irányelvet⁽¹⁾.
12. Jelentős tények hamis állítása a fogyasztó, illetve családja személyes biztonsága fenyegetettségének természetére és mértékére vonatkozóan, abban az esetben, ha a fogyasztó nem vásárolja meg a terméket.
13. Piramiselvre épülő olyan eladásösztönző rendszer létrehozása, működtetése vagy támogatása, amelyben a fogyasztó annak lehetőségével számol, hogy jövedelemre tesz szert, amely elsősorban más játékosoknak a rendszerbe való belépéséből ered, nem pedig a termékek eladásából, illetve fogyasztásából.
14. Annak valótlan állítása, hogy a kereskedő felhagy a kereskedelemmel, illetve üzlethelyiséget változtat.
15. Annak állítása, hogy a termékek megkönnyítik a szerencsejátékokban való nyerést.
16. Annak valótlan állítása, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak vagy rendellenességeinek gyógyítására.
17. Téves tényszerű információ szolgáltatása a piaci feltételekről, illetve a termék fellelhetőségének lehetőségeiről, azzal a szándékkal, hogy a fogyasztót a terméknek a szokásos piaci feltételeknél kevésbé kedvező feltételek melletti megvásárlására bírják rá.
18. A kereskedelmi gyakorlat során verseny meghirdetése, vagy az eladásösztönzés során nyeremény felajánlása, anélkül hogy a meghirdetett vagy azoknak megfelelő díjak (nyeremények) valóban kiosztásra kerüljenek.

⁽¹⁾ A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv (HL L 298., 1989.10.17., 23. o.). A 97/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 202., 1997.7.30., 60. o.) módosított irányelv.

19. A termék „ingyenes”, „díjtalan”, „térítésmentes” vagy hasonló jelzőkkel való leírása, ha a fogyasztónak a kereskedelmi gyakorlat elfogadásának és a termék szállításának, illetve szállíttatásának elkerülhetetlen költségén felül bármit is fizetnie kell.
20. A reklámanyagban számla vagy más hasonló, fizetésiigényt megfogalmazó dokumentum küldése, amely tévesen azt a benyomást kelti a fogyasztóban, hogy már megrendelte a reklámozott terméket.

Agresszív kereskedelmi gyakorlatok

21. Azon benyomás keltése a fogyasztóban, hogy nem hagyhatja el az üzlethelyiséget, amíg a szerződés létre nem jött.
22. A fogyasztó személyes felkeresése a lakhelyén, figyelmen kívül hagyva annak távozásra és vissza nem térésre felszólító kérését, kivéve azon feltételeket és azt a mértéket, amelyet a nemzeti jog a szerződéses kötelezettség végrehajtásának érdekében jogszerűnek ismer el.
23. Telefonon, faxon, e-mailen vagy más távközlési eszközön keresztül tartósan és nem kívánt módon a fogyasztó sürgetése, kivéve azon feltételeket és azt a mértéket, amelyet a nemzeti jog a szerződéses kötelezettség végrehajtásának érdekében jogszerűnek ismer el. Ez nem érinti a 97/7/EK irányelv 10. cikkét, a 95/46/EK⁽¹⁾ és a 2002/58/EK irányelvet.
24. Biztosítási kötvénnyel kapcsolatosan kártérítési igényt érvényesíteni kívánó fogyasztótól olyan dokumentumok bemutatásának megkövetelése, amelyek az igény érvényességének megítélése szempontjából ésszerűen nem tekinthetők irányadónak, azzal a céllal, hogy ez a fogyasztót visszatartsa a szerződéses jogai gyakorlásától.
25. A reklámban közvetlenül a gyermekekhez fordulás, és az arra irányuló kérés, hogy győzzék meg szüleiket vagy más felnőttet, hogy vásárolja meg számukra a reklámozott terméket. Ez a rendelkezés nem érinti a 89/552/EGK tanácsi irányelv 16. cikkét.
26. Azonnali vagy halasztott fizetés követelése a kereskedő által szállított termékekért, illetve azok visszaszállításának vagy megőrzésének követelése, ha azokat a fogyasztó nem kérte; kivéve ha a 97/7/EK irányelv 7. cikke (3) bekezdésének megfelelően szolgáltatott helyettesítő termékről van szó (nem kért értékesítés).
27. A fogyasztó kifejezetten arról való tájékoztatása, hogy amennyiben nem vásárolja meg az adott terméket, illetve szolgáltatást, veszélybe sodorja a kereskedő munkáját és megélhetését.
28. Olyan benyomás keltése, hogy a fogyasztó már vásárlási kötelezettség nélkül is megnyert egy nyereményt, ha a nyeremény vagy a díj megnyerésének lehetősége valójában csak azzal a feltétellel áll fenn, ha a fogyasztó vásárol egy terméket.

⁽¹⁾ A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.). Az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

II. MELLÉKLET

KÖZÖSSÉGI JOGI RENDELKEZÉSEK A REKLÁMOZÁS ÉS KERESKEDELMI KOMMUNIKÁCIÓ SZABÁLYAINAK MEGHATÁROZÁSÁRA VONATKOZÓAN

A 97/7/EK irányelv 4. és 5. cikke.

A szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv ⁽¹⁾ 3. cikke.

Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések egyes szempontjai vonatkozásában a fogyasztók védelméről szóló, 1994. október 26-i 94/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ 3. cikkének (3) bekezdése.

A fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről szóló, 1998. február 16-i 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ 3. cikkének (4) bekezdése.

Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 86. és 100. cikke.

A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) 5. és 6. cikke.

A tagállamok fogyasztói hitelre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló 87/102/EGK irányelv módosításáról szóló, 1998. február 16-i 98/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ 1. cikkének d) pontja.

A 2002/65/EK 3. és 4. cikke.

Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 85/611/EGK tanácsi irányelvnek az alapkezelő társaságok és az egyszerűsített tájékoztató szabályozása tekintetében történő módosításáról szóló, 2002. január 21-i 2001/107/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷⁾ 1. cikkének (9) bekezdése.

A biztosítási közvetítésről szóló, 2002. december 9-i 2002/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ 12. és 13. cikke.

Az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁹⁾ 36. cikke.

A pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁰⁾ 19. cikke.

Az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenységekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról (harmadik nem életbiztosítási irányelv) szóló, 1992. június 18-i 92/49/EGK tanácsi irányelv ⁽¹¹⁾ 31. és 43. cikke.

Az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról szóló, 2003. november 4-i 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹²⁾ 5., 7. és 8. cikke.

⁽¹⁾ HL L 158., 1990.6.23., 59. o.

⁽²⁾ HL L 280., 1994.10.29., 83. o.

⁽³⁾ HL L 80., 1998.3.18., 27. o.

⁽⁴⁾ HL L 311., 2001.11.28., 67. o. A legutóbb a 2004/27/EK irányelvvvel (HL L 136., 2004.4.30., 34. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 178., 2000.7.17., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 101., 1998.4.1., 17. o.

⁽⁷⁾ HL L 41., 2002.2.13., 20. o.

⁽⁸⁾ HL L 9., 2003.1.15., 3. o.

⁽⁹⁾ HL L 345., 2002.12.19., 1. o. A legutóbb a 2004/66/EK tanácsi irányelvvvel (HL L 168., 2004.5.1., 35. o.) módosított irányelv.

⁽¹⁰⁾ HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

⁽¹¹⁾ HL L 228., 1992.8.11., 1. o. A legutóbb a 2002/87/EK irányelvvvel (HL L 35., 2003.2.11., 1. o.) módosított irányelv.

⁽¹²⁾ HL L 345., 2003.12.31., 64. o.

A TANÁCS INDOKLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. 2003. június 24-én a Bizottság a Szerződés 95. cikke alapján az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól a belső piacon, valamint a 84/450/EGK, a 97/7/EK és a 98/27/EK irányelvek módosításáról (a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv) szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot nyújtott be a Tanácshoz.
2. Az Európai Parlament az első olvasatot követően 2004. április 20-án terjesztette elő véleményét ⁽¹⁾.
A Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. január 29-én terjesztette elő véleményét ⁽²⁾.
3. 2004. november 15-én a Tanács elfogadta közös álláspontját a Szerződés 251. cikkének megfelelően.

II. CÉLKITŰZÉS

Az irányelv célja a fogyasztókkal szembeni, a fogyasztók gazdasági érdekeit közvetlenül sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló tagállami szabályozások összehangolása a belső piac megfelelő működéséhez való hozzájárulás és a fogyasztóvédelem magas szintjének elérése érdekében.

Az irányelv szövege:

- meghatározza azokat a feltételeket, amelyek megállapítják, hogy egy kereskedelmi gyakorlat tisztességtelen-e,
- tartalmazza az ilyen tisztességtelen gyakorlatok általános tilalmát, bővebben részletezi a tisztességtelen gyakorlatok két fő típusát (amelyek lehetnek megtévesztők vagy agresszívek is).

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács többnyire elfogadta az Európai Parlament első olvasatot követő véleményét és a Bizottság e véleményről szóló álláspontját. A Bizottság által elfogadott 58 módosításból a Tanács közös álláspontjába – részben vagy egészben – 51-et emelt át. Támogatta továbbá a Bizottság által eredetileg elfogadhatatlannak minősített további négy módosítást (43., 64., 91. és 110.).

A közös álláspont elgondolások és érdekek egyensúlyát jelenti a következő főbb eredményekkel:

- fenntartja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok (5. cikk) általános tilalmát az I. mellékletben foglalt azon kereskedelmi gyakorlatok listájával, amelyek minden körülmények között tisztességtelennek minősülnek,
- fenntartja az átlagfogyasztókra vonatkozóan javasolt viszonyítási alapot, beleértve azonban a kiszolgáltatott fogyasztó védelméhez szükséges világos rendelkezéseket is (nevezetesen az 5. cikk (3) bekezdésében foglaltak),
- elhagyja a Bizottság által eredetileg javasolt, a származási országra vonatkozó záradékot,
- fenntartja a szolgáltatások nyújtásának szabadságára és az áruk szabad mozgására vonatkozó záradékot, amely szerint az ezen irányelv által közelített terület alá tartozó okok miatt a szabad mozgás nem korlátozható (4. cikk),

⁽¹⁾ HL C 104. E, 2004.4.30.

⁽²⁾ HL C 108., 2004.4.30., 81. o.

- ideiglenesen engedélyezi a tagállamok számára az olyan, ezen irányelv által közelített terület alá tartozó nemzeti rendelkezések alkalmazását, amelyek ezen irányelvnél szigorúbbak és előíróbbak, és amelyek minimális harmonizációs kitételeket tartalmazó irányelveket hajtanak végre (3. cikk (5) és (6) bekezdése),
- tisztázza az irányelv alkalmazási körét, nevezetesen bizonyos szakmákkal, termékekkel illetve tevékenységekkel kapcsolatosan (3. cikk (8), (9) és (10) bekezdése), és
- felülvizsgálati záradékot illeszt be (18. cikk).

A Bizottság elfogadta a Tanács által elfogadott közös álláspontot.

2. Az Európai Parlament módosításai

A 2004. április 20-án tartott plenáris szavazás során az Európai Parlament a javaslatra vonatkozóan 94 módosítást fogadott el.

A Tanács:

- a) a közös állásponthba a következő hét módosítást illesztette be módosítás nélkül:

Preambulumbekezdések:

- 1. módosítás (a (6) preambulumbekendésre vonatkozóan – célkitűzés/alkalmazási kör);
- 5. módosítás (a (10) preambulumbekendésre vonatkozóan – célkitűzés/alkalmazási kör);
- 10. módosítás (a (14) preambulumbekendésre vonatkozóan – magatartási kódexek);

Cikkek:

- 19. módosítás (a 2. cikk h) pontjára vonatkozóan – a közösségi szintű „magatartási kódex” fogalmának meghatározása);
- 23. módosítás (a 2. cikk l) pontjára vonatkozóan – a „nem megengedhető befolyásolás” fogalmának meghatározása);

Mellékletek:

- 71. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok”, 5. pont);
- 91. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „az agresszív kereskedelmi gyakorlatok”, 7. pont);

- b) a közös állásponthba a következő 48 módosítást illesztette be részleges és/vagy szövegezési, illetve egyéb változtatásokkal:

Preambulumbekezdések:

- 112. módosítás (a Szerződés 153. cikkét jogalapként megadó 1. hivatkozásra vonatkozóan): a 153. cikkre hivatkozó, új (1) preambulumbekendést illeszt be;
- 105. módosítás (az (5) preambulumbekendésre vonatkozóan – célkitűzés/alkalmazási kör); a (6) preambulumbekendés újraszövegezése során beillesztett módosítás tisztázza az irányelv alkalmazási körén kívül eső területekre vonatkozó nemzeti szabályokkal való kapcsolatot;
- 6. módosítás (a (11) preambulumbekendésre vonatkozóan – „hasonló kivitelezésű termékek” és „megtévesztő kereskedelmi eredet”): a módosítás célját a (14) preambulumbekendés újraszövegezésébe átemelték;
- 7. módosítás (az (új) (11a) preambulumbekendésre vonatkozóan – a „megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokról” szóló I. melléklet státusa): a módosítás kívánt hatása a (17) preambulumbekendés újraszövegezése révén bekerült a szövegbe;

8. *módosítás* (a (13) preambulumbekzdésre vonatkozóan – kiszolgáltató fogyasztók): a (19) preambulumbekzdés újraszövegezése során figyelembe vették a módosításnak a kiszolgáltató fogyasztó fogalmának tisztázására irányuló fő célját;

106. *módosítás* (az (új) (13a) preambulumbekzdésre vonatkozóan – a kiszolgáltató fogyasztó): a (19) preambulumbekzdés újraszövegezése során figyelembe vették a módosítás fő célját (lásd a fent említett 8. módosítást);

9. *módosítás* (a (14) preambulumbekzdésre vonatkozóan – a magatartási kódex): a módosítás célját a (20) preambulumbekzdés újraszövegezésébe esetenkénti újrafogalmazással átemelték, figyelembe véve a hatályos jogszabályokat;

Cikkek:

107. *módosítás* (a 2. cikk b) pontjára vonatkozóan – az „átlagfogyasztó” fogalmának meghatározása): a (18) preambulumbekzdés újraszövegezése során figyelembe vették a módosítás fő célját;

13. *módosítás* (a 2. cikk (új) ba) pontjára vonatkozóan – az „egy bizonyos fogyasztói csoport” fogalmának meghatározása): az 5. cikk (3) bekezdésének újraszövegezése során figyelembe vették a módosítás fő célját (lásd a fent említett 8. módosítást);

14. *módosítás* (a 2. cikk c) pontjára vonatkozóan – a „kereskedő” fogalmának meghatározása): a módosítás célját a b) pont újraszövegezésébe átemelték, figyelembe véve, hogy ez az irányelv nem szabályozza a felelősség kérdését;

17. *módosítás* (a 2. cikk g) pontjára vonatkozóan – a „magatartási kódex” fogalmának meghatározása): az f) pont újraszövegezése során figyelembe vették a módosítás fő célját;

104. *módosítás* (a 2. cikk g) pontjára vonatkozóan – a „magatartási kódex” fogalmának meghatározása): a módosítás célját a (20) preambulumbekzdés újraszövegezésébe átemelték;

21. és 108. *módosítás* (a 2. cikk j) pontjára vonatkozóan – a „szakmai gondosság” fogalmának meghatározása): az ezekben a módosításokban foglalt fogalmakat a h) pont újraszövegezése során beillesztették;

24. *módosítás* (a 2. cikk (új) la) pontja – a „szilárd elkötelezettség” fogalmának meghatározása): a módosítás célját a 6. cikk (2) bekezdése b) pontjának újraszövegezésébe átemelték;

25. *módosítás* (a 3. cikk (1) bekezdésére vonatkozóan – alkalmazási kör): a módosítás első részét ebben a bekezdésbe átemelték, míg a második részt a 2. cikk k) pontja már tartalmazza;

27. *módosítás* (a 3. cikk (új) (6a) bekezdésére vonatkozóan – alkalmazási kör): a módosítás célját a 3. cikk (8), (9) és (10) bekezdésébe átemelték;

28. *módosítás* (a 4. cikk (új) (2a) bekezdésére vonatkozóan – alkalmazási kör): a (9) preambulumbekzdés újraszövegezése során figyelembe vették a módosítás fő célját;

109. *módosítás* (a 4. cikk (új) (2b) és (2c) bekezdésére vonatkozóan – átmeneti eltérési időszak): a *módosítás* kívánt hatását a 3. cikk (5) és (6) bekezdésébe esetenkénti újrafogalmazással átemelték;

29. *módosítás* (az 5. cikk (2) bekezdésének első francia bekezdésére vonatkozóan – a jóhiszeműség): a *módosítás* célját a 2. cikk h) pontjának újraszövegezésébe átemelték (lásd még a 108. *módosítást*);

110. *módosítás* (az 5. cikk (2) bekezdésének második francia bekezdésére vonatkozóan – kiszolgáltató fogyasztó): az 5. cikk (3) bekezdésének újraszövegezése során figyelembe vették a *módosítás* fő célját (lásd még a fent említett 8. *módosítást*);

33. *módosítás* (az 5. cikk (4) bekezdésére vonatkozóan – az I. melléklet státusa): a *módosítás* célját a bekezdés újraszövegezésében, valamint a (17) preambulumbekkezdésbe átemelték;

34. *módosítás* (a 6. cikk (1) bekezdésének bevezető részére vonatkozóan – a „megtévesztő kereskedelmi gyakorlat” fogalma): a *módosítás* célját a 2. cikk k) pontjába átemelték;

37. *módosítás* (a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontjára vonatkozóan – a „megtévesztő kereskedelmi gyakorlat” fogalma): a *módosítást* előidéző aggodalmakat e pont elhagyásával kezelték;

39. *módosítás* (a 6. cikk (2) bekezdésének bevezető mondatára vonatkozóan – a „megtévesztő kereskedelmi gyakorlat” fogalma): a *módosítás* célját a 2. cikk k) pontjába átemelték;

40. *módosítás* (a 6. cikk (2) bekezdése b) pontjának (új) harmadik francia bekezdésére vonatkozóan – a „megtévesztő kereskedelmi gyakorlat” fogalma): a *módosítás* célját a 6. cikk (2) bekezdése b) pontja második francia bekezdésének újraszövegezésébe átemelték;

43., 44. és 45. *módosítás* (a 7. cikk (1) bekezdésére vonatkozóan – a „megtévesztő mulasztások” fogalma): a *módosítás* által érintett fő kérdést a 7. cikk (1) és (3) bekezdésének újraszövegezésébe átemelték;

47. *módosítás* (a 7. cikk (2) bekezdésére vonatkozóan – a „megtévesztő mulasztások” fogalma): a *módosítás* második részét a bekezdés újraszövegezésébe átemelték, míg az első részt a 7. cikk (1) és (3) bekezdése már tartalmazza;

111. és 59. *módosítás* (a 9. cikk c) pontjára vonatkozóan – a „konkrét szerencsétlenség vagy körülmény kihasználása” fogalmának meghatározása): a *módosítás* kívánt hatását a pont újraszövegezésébe átemelték;

103. *módosítás* (a 10. cikkre vonatkozóan – a magatartási kódexek végrehajtása): a *módosítás* célját a cikk újraszövegezésébe átemelték;

61. *módosítás* (a 10. cikk (új) (1) bekezdésére vonatkozóan – a magatartási kódex tartalma és szövegezése): a *módosítás* célját a (20) preambulumbekkezdés újraszövegezésébe átemelték (lásd még a 9. *módosítást*);

64. és 65. *módosítás* (a 11. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdésére vonatkozóan – a kódex felelősének felelősségre nem vonhatósága): a *módosításokat* indokoló aggodalmakat a 11. cikk (1) bekezdés negyedik albekezdése második francia bekezdésének újraszövegezésével kezelték;

67. *módosítás* (a 14. cikk (5) bekezdésére vonatkozóan – a kódex felelősének felelősségre nem vonhatósága): a *módosítás* célját a 14. cikk (4) bekezdése második albekezdése b) pontjának újraszövegezésébe átemelték (lásd a 64. és 65. *módosítást*);

68. *módosítás* (a 17. cikkre vonatkozóan – a jövőbeni irányelv nemzeti jogba való átültetése): a *módosítás* kívánt hatását a pont újraszövegezésébe átemelték;

69. módosítás (az (új) 17a. cikkre vonatkozóan – felülvizsgálat): a módosítás célját a 18. cikkbe a szövegezésben történt változtatásokkal átemelték;

Mellékletek:

99. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „A megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok”, 3. pont): a módosítás kívánt hatását az 5. pont szövegezésébe átemelték;

73. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „A megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok”, 9. pont): a módosítás célját a 12. pont szövegezésébe átemelték;

76. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „A megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok”, 12. pont): a módosítás célját az új 14. pont szövegezésébe átemelték;

84. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „A megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok”, 12h. pont): a módosítás célját az új 18. pont szövegezésébe az alkalmazásának tisztázása céljából végrehajtott módosításokkal átemelték;

85. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „Az agresszív kereskedelmi gyakorlatok”, 2. pont): a módosítás célját az új 22. pont szövegezésébe az alkalmazásának tisztázása céljából végrehajtott módosításokkal átemelték;

87. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „Az agresszív kereskedelmi gyakorlatok”, a 3. pont (új) (1a) albekezdése): a módosítás célját az új 23. pont szövegezésébe az alkalmazásának tisztázása céljából végrehajtott módosításokkal átemelték;

88. módosítás (az I. melléklet – „Az agresszív kereskedelmi gyakorlatok”, 4. pont): a módosítás célja e pont elhagyása révén valósult meg;

90. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „Az agresszív kereskedelmi gyakorlatok”, 6. pont): a módosítás célját az új 25. pont szövegezésébe az alkalmazásának tisztázása céljából végrehajtott módosításokkal átemelték;

92. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „Az agresszív kereskedelmi gyakorlatok”, 7. pont): a módosítás célját az új 26. pont szövegezésébe az alkalmazásának tisztázása céljából végrehajtott módosításokkal átemelték;

c) 39 módosítást nem illesztett be a közös álláspontba (2., 3., 4., 15., 18., 20., 22., 26., 32., 36., 46., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 57., 60., 62., 63., 66., 70., 97., 72., 74., 75., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 86., 89. és 94.).

A 3., 15., 18., 20., 22., 26., 32., 36., 46., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 57., 63., 66., 70., 97., 74., 75., 77., 78., 79., 81., 82., 83., 86. és 94. módosítás tekintetében a Tanács követte a Bizottság álláspontját.

A Bizottság által teljesen vagy részben elfogadott 2., 4., 60., 62., 72., 80. és 89. módosításra vonatkozóan, amelyeket a közös álláspont azonban nem tartalmazza:

Preambulumbekezdések:

2. módosítás (a (8) preambulumbekendésre vonatkozóan – a jövőbeni irányelv célkitűzése/alkalmazási köre): a módosítás szövegezése csökkentené az irányelv harmonizáló hatására vonatkozó bizonyosságot, míg a (11) preambulumbekendés újraszövegezése egyértelművé teszi, hogy a szöveg alkalmazási köre korlátozott;

4. módosítás (a (10) preambulumbekzdésre vonatkozóan – célkitűzés/alkalmazási kör): a módosítás szövegezése csökkentené annak bizonyosságát, hogy – az ezen irányelv által közelített területen belül – a tagállamok nem tudják fenntartani azokat az általános tilalmakat, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelvben szereplőknek;

Cikkek:

60. módosítás (a 9. cikk e) pontjára vonatkozóan – a jóhiszeműség): a bizonyítási teher kérdését a (21) preambulumbekzdés szerint a szöveg alkalmazási köréből ki kell hagyni és a módosítás nem volt elfogadható;

62. módosítás (a 10. cikk (új) (1a) bekezdésre vonatkozóan – opcionális eljárások): az irányelv nem szabályozza a 10. cikk szerint alkalmazható eljárások jellegét, így a módosításban említett lehetőségek már fennállnak;

Mellékletek:

72. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „A megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok”, 8. pont); a módosítás nem fogadható el, mivel nem határoz meg egyetlen olyan gyakorlatot sem, amely minden körülmények között tisztességtelen, ami a mellékletbe foglalás feltétele lenne;

80. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „A megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok”, (új) 12d. pont): a módosításban meghatározott gyakorlatnak a jogszerű gyakorlattól való gyakorlati megkülönböztetése nehézségbe ütközik;

89. módosítás (az I. mellékletre vonatkozóan – „Az agresszív kereskedelmi gyakorlatok”, 5. pont): a módosítás kívánt hatása nem világos, a szövegezés ugyanis (az irányelv alkalmazási körén kívül eső) nem fogyasztókat is érintheti.

3. A Tanács által bevezetett egyéb újítások

A közös álláspontban bevezetett egyéb újítások a következők:

- *több fogalom meghatározás kiigazítása* (a „felhívás vásárlásra” és a „nem megengedhető befolyásolás” fogalmának a 2. cikkben található meghatározásai módosultak, a „kereskedelmi döntés” fogalmának meghatározását beillesztették, és az „átlagfogyasztó” és a „közösségi szintű kódex” fogalom meghatározásait elhagyták),
- *a megtévesztő tevékenységek kritériumainak kiigazítása* (6. cikk),
- *a mellékletek státusának és tartalmának pontosítása* (a mellékletek több pontját módosították, a mellékletek státusáról új (15) és (17) preambulumbekzdést illesztettek be, és az I. melléklettel kapcsolatos 5. cikk (5) bekezdését ennek megfelelően módosították).

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács úgy ítéli meg, hogy a III. szakasz 2. részének a) és b) pontjában említett módosításokat is tartalmazó közös álláspontja megfelelő módon figyelembe veszi az Európai Parlament első olvasatot követő véleményét.

Kiegyensúlyozott megoldást jelent, amely a fogyasztók védelmét és a belső piac megfelelő működését egyaránt biztosítja, mivel ez az új közös keret leegyszerűsíti azt a jogalkotási környezetet, amelyben a kereskedők és a fogyasztók tevékenykednek, ugyanakkor biztosítja a fogyasztóvédelem magas szintjét.